

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 24. maja 2011*

V zadevi C-83/09 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča, vložene 23. februarja 2009,

Komisija Evropskih skupnosti, ki jo zastopata K. Gross in V. Kreuschitz, zastopnika,
z naslovom za vročanje v Luxembourg,

pritožnica,

druge stranke v postopku so

Kronoply GmbH & Co. KG s sedežem v Heiligengrabeju (Nemčija),

Kronotex GmbH & Co. KG s sedežem v Heiligengrabeju (Nemčija),

* Jezik postopka: nemščina.

ki ju zastopata R. Nierer in L. Gordalla, odvetnika,

tožeči stranki na prvi stopnji,

Zellstoff Stendal GmbH s sedežem v Arneburgu (Nemčija), ki jo zastopata
T. Müller-Ibold in K. Karl, odvetnika,

Zvezna republika Nemčija,

Land Sachsen-Anhalt,

intervenientke na prvi stopnji,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, A. Tizzano, J.N. Cunha Rodriguez, K. Lenaerts in
J.-C. Bonichot, predsedniki senatov, A. Rosas, sodnik, R. Silva de Lapuerta, sodnica,
J. Malenovský, U. Löhmus, E. Levits (poročevalec), A. Ó Caoimh, M. Safjan, sodniki,
in M. Berger, sodnica,

generalni pravobranilec: N. Jääskinen,
sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 25. novembra 2010

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Komisija Evropskih skupnosti s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti (zdaj Splošno sodišče) z dne 10. decembra 2008 v zadevi Kronoply in Kronotex proti Komisiji (T-388/02, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to ugotovilo dopustnost ničnostne tožbe, ki sta jo družbi Kronoply GmbH & Co. KG in Kronotex GmbH & Co. KG (v nadaljevanju skupaj: Kronoply in Kronotex) vložili zoper odločbo Komisije C(2002) 2018 konč. z dne 19. junija 2002, da ne bo podala ugovorov v zvezi z državno pomočjo, ki so jo nemški organi dodelili družbi Zellstoff Stendal GmbH (v nadaljevanju: sporna odločba).

Pravni okvir

- 2 V uvodni izjavi 2 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [88] Pogodbe ES (UL L 83, str. 1) je navedeno, da je namen te uredbe kodificirati in potrditi dosledno prakso, ki jo je Komisija v skladu s sodno prakso Sodišča razvila in uveljavila v zvezi z uporabo člena 88 ES.

- 3 Člen 1 te uredbe določa:

„V tej uredbi:

[...]

(h) ‚zainteresirana stranka‘ pomeni katero koli državo članico ali osebo, podjetje ali združenje podjetij, na katerih interese bi lahko dodelitev pomoči vplivala, predvsem upravičenca pomoči, konkurenčna podjetja in poklicna združenja.“

- 4 Odstavki od 2 do 4 člena 4 te uredbe, naslovljen „Predhodna preučitev uradne prijave in odločb Komisije“, določajo:

„2. Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da prijavljeni ukrep ni pomoč, to ugotovitev navede v odločbi.

3. Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da ni dvomov o združljivosti prijavljenega ukrepa s skupnim trgov, kolikor sodi na področje uporabe člena 87(1) ES, potem odloči, da je ukrep združljiv s skupnim trgov (v nadaljnjem besedilu ‚odločba o nenasprotovanju‘). V odločbi se navede, katera izjema na podlagi Pogodbe je bila uporabljena.

4. Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da obstajajo dvomi o združljivosti prijavljenega ukrepa s skupnim trgov, potem se odloči za začetek postopka na podlagi člena 88(2) ES (v nadaljnjem besedilu ‚odločba o začetku formalnega postopka preiskave‘).“

5 Člen 6(1) Uredbe št. 659/1999 določa:

„Odločba o začetku formalnega postopka preiskave vsebuje povzetek bistvenih dejanskih in pravnih vprašanj, vključuje predhodno oceno Komisije o značaju pomoči predlaganega ukrepa in izpostavi dvome o njegovi združljivosti s skupnim trgov. Odločba od zadevne države članice in drugih zainteresiranih strank zahteva, da pošljejo pripombe v predpisanem roku, ki navadno ni daljši od enega meseca. V ustrezno upravičenih primerih lahko Komisija predpisano obdobje podaljša.“

6 Večsektorski okvir za regionalno pomoč, namenjeno večjim naložbenim projektom (UL 1998, C 107, str. 7, v nadaljevanju: večsektorski okvir iz leta 1998), ki je veljal ob nastanku dejanskega stanja, za uporabo člena 87(3) ES določa pravila za oceno pomoči, ki spadajo na njegovo področje uporabe.

- 7 Komisija na podlagi večsektorskega okvira iz leta 1998 za vsak primer posebej določi največjo dovoljeno intenzivnost pomoči za projekte, ki jih je treba priglasiti v skladu s členom 2 Uredbe št. 659/1999.

Dejansko stanje

- 8 Nemški organi so 9. aprila 2002 Komisiji priglasili načrt državnih pomoči družbi Zellstoff Stendal GmbH (v nadaljevanju: ZSG).
- 9 Načrtovane pomoči, ki so bile nepovratno posojilo, investicijska subvencija in varščina v višini 80 % posojila – kar po navedbah Komisije pomeni skupni znesek 250,899 milijona EUR – so bile namenjene financiranju gradnje objekta za izdelavo visokokakovostne papirne mase ter ustanovitve podjetja za oskrbo z lesom in logističnega podjetja v Arneburgu v zvezni deželi Saška-Anhalt (Nemčija).
- 10 Kronoply in Kronotex sta družbi nemškega prava, ki izdelujeta vlaknene plošče (MDF, HDF ali LDF) in usmerjene pramenske plošče v svojih proizvodnih objektih v Heiligengrabeju v zvezni deželi Brandenburg (Nemčija). Surovina, ki jo za svojo dejavnost potrebujejo tako družba ZSG kot družbi Kronoply in Kronotex, je les.
- 11 Komisija je po predhodni preučitvi v sporni odločbi odločila, da ne bo podala ugovorov v zvezi z načrtovanimi pomočmi, ker v tem sektorju ni bilo presežnih zmogljivosti in zaradi števila ustvarjenih neposrednih in posrednih delovnih mest. Tako je ugotovila, ne da bi začela formalen postopek preiskave iz člena 88(2) ES, da so načrtovane pomoči združljive z notranjim trgov.

Postopek na prvi stopnji in izpodbijana sodba

- ¹² Družbi Kronoply in Kronotex sta 23. decembra 2002 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložili ničnostno tožbo zoper sporno odločbo, v utemeljitev katere sta navedli tri tožbene razloge.
- ¹³ Prvič, družbi Kronoply in Kronotex sta menili, da je Komisija z ugotovitvijo, da je načrt pomoči družbi ZSG združljiv z notranjim trgov, storila očitno napako pri presoji dejstev.
- ¹⁴ Drugič, Komisija naj bi s tem, da ni začela formalnega postopka preiskave, kršila procesna jamstva, ki sta jih družbi Kronoply in Kronotex imeli na podlagi člena 88(2) ES.
- ¹⁵ Tretjič, Komisija naj bi zlasti kršila člen 87(1) in (3)(c) ES, regionalne smernice in večsektorski okvir iz leta 1998.
- ¹⁶ Komisija je v ločenem aktu, ki ga je v sodno tajništvo Splošnega sodišča vložila 25. februarja 2003, navedla dva ugovora nedopustnosti, od katerih se je eden nanašal na to, da tožeči stranki na prvi stopnji nista imeli procesnega upravičenja. Po navedbah Komisije družb Kronoply in Kronotex ni mogoče šteti za konkurentki upravičenke do pomoči in zato ne moreta imeti statusa „zainteresirane stranke“ v smislu Uredbe št. 659/1999. Zato naj ne bi bilo dopustno, da izpodbijata sporno odločbo.
- ¹⁷ Splošno sodišče je sklepom z dne 14. junija 2005 sklenilo, da bo o ugovorih nedopustnosti odločilo s končno odločbo.

- 18 Splošno sodišče je glede procesnega upravičenja družb Kronoply in Kronotex v točki 55 izpodbijane sodbje navedlo, da v skladu s členom 230, četrti odstavek, ES fizična ali pravna oseba lahko vloži tožbo zoper odločbo, naslovljeno na drugo osebo, samo če jo navedena odločba neposredno in posamično zadeva. Poleg tega je opozorilo na ustaljeno sodno prakso, nastalo na podlagi sodbje z dne 15. julija 1963 v zadevi Plaumann proti Komisiji (25/62, Recueil, str. 197), v skladu s katero lahko drugi subjekti, ki niso naslovniki odločbe, trdijo, da jih ta odločba posamično zadeva, le če vpliva nanje zaradi nekaterih njihovih posebnih značilnosti ali zaradi dejanskega položaja, zaradi katerega se razlikujejo od vseh drugih oseb in ki jih zato individualizira podobno kot naslovnika te odločbe.
- 19 Splošno sodišče je – potem ko je v točkah od 57 do 59 izpodbijane sodbje poudarilo razliko med predhodno fazo preučitve državnih pomoči in formalnim postopkom preiskave v smislu člena 88(2) in (3) ES, ki je značilna za nadzor združljivosti državne pomoči z notranjim trgov, ki ga opravi Komisija – v točkah 60 in 61 iste sodbje opozorilo na sodno prakso, v skladu s katero je tožbo za razglasitev ničnosti odločbe Komisije, da ne bo začela formalnega postopka preiskave, ki jo je vložila zainteresirana oseba v smislu člena 88(2), treba šteti za dopustno, če namerava ta oseba s to tožbo zaščititi procesne pravice, ki jih ima na podlagi te določbe (glej v tem smislu sodbi z dne 19. maja 1993 v zadevi Cook proti Komisiji, C-198/91, Recueil, str. I-2487, točka 23, in z dne 15. junija 1993 v zadevi Matra proti Komisiji, C-225/91, Recueil, str. I-3203, točka 17). Splošno sodišče je glede tega pojasnilo, da je za „zainteresirano osebo“ treba šteti vsako osebo, podjetje ali združenje, na interese katerih bi dodelitev pomoči lahko vplivala.
- 20 Potem ko je Splošno sodišče v točki 62 izpodbijane sodbje poudarilo, da na podlagi sodne prakse status zainteresirane stranke lahko le utemeljuje procesno upravičenje za ničnostno tožbo, ki se nanaša na varstvo procesnih pravic, saj mora dopustnost tožbe, s katero vlagatelj izpodbija utemeljenost odločbe, izpolnjevati predpostavke iz zgoraj navedene sodne prakse Plaumann proti Komisiji, je v točki 63 navedene sodbje

ugotovilo, da družbi Kronoply in Kronotex s tožbenimi razlogi v obravnavani zadevi hkrati izpodbijata zavrnitev Komisije za začetek formalnega postopka preiskave in utemeljenost sporne odločbe.

- 21 Splošno sodišče je na podlagi tega preučilo procesno upravičenje družb Kronoply in Kronotex glede tožbenih razlogov, ki jih navajata.
- 22 V zvezi s procesnim upravičenjem družb Kronoply in Kronotex za izpodbijanje utemeljenosti sporne odločbe je Splošno sodišče v točki 69 izpodbijane sodbe ugotovilo, da družbi Kronoply in Kronotex nista dokazali, da ju navedena odločba posamično zadeva. Zato je kot nedopusten zavrglo del njune tožbe, s katerim izpodbijata utemeljenost sporne odločbe.
- 23 V zvezi s procesnim upravičenjem družb Kronoply in Kronotex, da dosežeta spoštovanje svojih procesnih pravic, je Sodišče v točkah 71 in 72 izpodbijane sodbe navedlo, da je status zainteresirane stranke v smislu člena 88(2) ES posledica legitimnega interesa, ki ga ima lahko fizična ali pravna oseba, da so zadevni ukrepi pomoči izvedeni ali da niso izvedeni. Torej ima konkurenčno podjetje tak interes, če lahko dokaže, da bi dodelitev pomoči vplivala na njegov konkurenčni položaj na trgu ali da bi nanj lahko vplivala.
- 24 Splošno sodišče je – potem ko je v točkah 73 in 74 izpodbijane sodbe poudarilo, da ima lahko pomoč nezanemarljive učinke ne samo na trg, na katerem deluje upravičenec pomoči, temveč tudi na morebitni nabavni ali prodajni trg – v točki 76 te sodbe zlasti ugotovilo, da „sta tožeči stranki dokazali, da je prišlo vsaj do začasnega povišanja cene lesa. Čeprav tožeči stranki nista dokazali, da je to povišanje posledica zagona

tovarne družbe ZSG, pa nastanka vsaj začasnih negativnih posledic za tožeči stranki po – in verjetno zaradi – ustanovitve družbe ZSG ni mogoče izključiti. Povišanje cen surovin, ki za leto 2003 ni bilo izpodbijano, se lahko odrazi na cenah končnih izdelkov in torej lahko zmanjša konkurenčnost podjetij, ki so temu povišanju podvržena, glede na njihove konkurente, ki niso v enakem položaju.“

- 25 Splošno sodišče je v točki 77 navedene sodbe sklepalo, da je „[z]ato treba ugotoviti, da sta tožeči stranki pravno zadostno dokazali konkurenčno povezavo in potencialen vpliv dodelitve zadevne pomoči na njun položaj na trgu. Zato ju je treba šteti za zainteresirani stranki v smislu člena 88(2) ES.“
- 26 Splošno sodišče je zato v točki 78 te sodbe ugotovilo, da je „[t]a tožba [...] dopustna, saj imata tožeči stranki procesno upravičenje, da dosežeta spoštovanje svojih procesnih pravic. Torej mora Splošno sodišče preveriti, ali tožeči stranki s tožbenimi razlogi, navedenimi v utemeljitev tožbe, dejansko nameravata ščititi svoje procesne pravice iz člena 88(2) ES.“
- 27 Splošno sodišče je na podlagi tega presodilo dopustnost treh tožbenih razlogov za razglasitev ničnosti, ki sta jih navedli družbi Kronoply in Kronotex in ki so se nanašali na očitno napako pri presoji, na kršitev njunih procesnih jamstev ter, nazadnje, na kršitev člena 87(1) in (3)(c) ES, regionalnih smernic in večsektorskega okvira iz leta 1998.
- 28 Pri tem je Splošno sodišče – potem ko je v točki 80 izpodbijane sodbe navedlo, da družbi Kronoply in Kronotex z drugim tožbenim razlogom izrecno trdita, da bi Komisija morala začeti formalni postopek preiskave iz člena 88(2) ES – v točkah 81 in 82 navedene sodbe pojasnilo, da čeprav njegova naloga ni razlaga tožbenih razlogov,

s katerimi se izpodbija izključna utemeljenost odločbe, kot da so v resnici namenjeni varstvu procesnih pravic družb Kronoply in Kronotex, lahko preveri, ali vsebinske trditve ne vsebujejo tudi elementov v utemeljitev tožbenega razloga, ki se izrecno nanaša na varstvo procesnih pravic.

- 29 Splošno sodišče je na podlagi teh elementov ugotovilo, da prvi tožbeni razlog, drugače od tretjega, vsebuje vsebinske trditve – s katerimi se izpodbija odločba Komisije, da ne bo začela formalnega postopka preiskave – ki lahko podprejo drugi tožbeni razlog, ki je naveden za varstvo procesnih pravic.
- 30 V točki 86 izpodbijane sodbe je sklenilo, da je trditve prvega tožbenega razloga treba upoštevati v okviru analize drugega tožbenega razloga, tretji tožbeni razlog pa zavrglo kot nedopusten.
- 31 Splošno sodišče je pri vsebinski obravnavi zavrnilo trditve družb Kronoply in Kronotex.
- 32 Tako je v točki 115 izpodbijane sodbe presodilo, da je Komisija sporno odločbo sprejela na podlagi celovitih in zanesljivih elementov, in v točkah 117, 128, 146 in 152 izpodbijane sodbe sklenilo, da družbi Kronoply in Kronotex nista dokazali, da je Komisija med predhodno preučitvijo izpodbijanega ukrepa pomoči naletela na resne težave, zaradi katerih bi morala začeti formalni postopek preiskave.
- 33 Splošno sodišče je zato ničnostno tožbo v celoti zavrnilo.

Predlogi strank

34 Komisija s pritožbo Sodišču predlaga, naj:

- izpodbijano sodbo razveljavi v delu, v katerem je ničnostna tožba družb Kronoply in Kronotex zoper sporno odločbo razglašena za dopustno;
- ničnostno tožbo družb Kronoply in Kronotex zoper sporno odločbo zavrže kot nedopustno in
- družbama Kronoply in Kronotex naloži plačilo stroškov v zvezi z pritožbo.

35 Družba ZSG Sodišču predlaga, naj:

- izpodbijano sodbo razveljavi v delu, v katerem je ničnostna tožba družb Kronoply in Kronotex zoper sporno odločbo razglašena za dopustno;
- ničnostno tožbo družb Kronoply in Kronotex zoper sporno odločbo zavrže kot nedopustno in
- družbama Kronoply in Kronotex naloži solidarno plačilo stroškov.

Pritožba

- ³⁶ Komisija, ki jo podpira družba ZSG, navaja tri pritožbene razloge, s katerimi nasprotuje izpodbijani sodbi v delu, v katerem je bila tožba družb Kronoply in Kronotex razglašena za dopustno.

Prvi in drugi pritožbeni razlog

Trditve strank

- ³⁷ Na prvem mestu Komisija v bistvu trdi, da je Splošno sodišče – na podlagi predpostavk, drugačnih od tistih iz člena 230, četrti odstavek, ES – napačno ugotovilo, da je tožba družb Kronoply in Kronotex dopustna. Sodna praksa, na katero se je oprlo Splošno sodišče, naj bi na podlagi člena 108 PDEU določala alternativne predpostavke dopustnosti.
- ³⁸ Ker pa naj bi zakonodajalec Unije v členu 230, četrti odstavek, ES, izrecno določil predpostavke dopustnosti tožb zoper akte institucij, naj ne bi bilo mogoče šteti, da je isti zakonodajalec s členom 108 PDEU od njih nameraval implicitno odstopiti.
- ³⁹ Družba ZSG dodaja, da se predpostavke dopustnosti tožbe zoper odločbo Komisije ne bi smele razlikovati glede na tožbene razloge, navedene za razglasitev ničnosti.

- 40 Na drugem mestu Komisija, ki jo podpira družba ZSG, poudarja, da je Splošno sodišče – ki je v točki 81 izpodbijane sodbe navedlo, da ni njegova naloga razlagati „tožbo tožeče stranke, s katero se izpodbija izključna utemeljenost odločbe o presoji pomoči kot take, kot da je v resnici namenjena varstvu procesnih pravic tožeče stranke iz člena 88(2) ES, če tožeča stranka ni izrecno uveljavljala tožbenega razloga v ta namen“ – v točki 82 navedene sodbe opravilo prav tako interpretacijo.
- 41 Splošno sodišče pa naj bi s tem, prvič, prekoračilo svojo pristojnost, saj je vezano z besedilom tožbe, ki izhaja iz vlog, ki so mu predložene. Drugič, tak pristop naj bi povzročil porušenje enakosti strank pred sodiščem Unije, saj naj bi postavljaj stranke v boljši položaj kot Komisijo.
- 42 Družba ZSG pojasnjuje, da je Splošno sodišče napačno predvidelo presojo, ki naj bi jo Komisija morala opraviti glede spisa med formalnim postopkom preiskave, čeprav v fazi predhodne preiskave o nameravani pomoči ni bila opravljena poglobljena preučitev.

Presoja Sodišča

- 43 Na prvem mestu, kar zadeva očitke glede kršitve predpostavk iz člena 230, četrti odstavek, ES, je treba najprej spomniti, da člen 4 Uredbe št. 659/1999 določa predhodno fazo preučitve priglašениh ukrepov pomoči, namen katere je omogočiti Komisiji, da si ustvari prvo stališče o združljivosti zadevne pomoči s skupnim trgov. Komisija na koncu te faze ugotovi, bodisi da ta ukrep ne pomeni pomoči bodisi da spada na področje uporabe člena 87(1) ES. V drugem primeru lahko ni dvomov o združljivosti navedenega ukrepa s skupnim trgov ali pa dvomi obstajajo.

- ⁴⁴ Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da ni dvomov o združljivosti priglašene ukrepa s skupnim trgov, če spada na področje uporabe člena 87(1) ES, potem sprejme odločbo o nenasprotovanju na podlagi člena 4(3) Uredbe št. 659/1999.
- ⁴⁵ Kadar Komisija sprejme odločbo o nenasprotovanju, ne samo razglasi ukrep za združljiv s skupnim trgov, ampak tudi implicitno odloči, da ne bo začela formalnega postopka preiskave, določenega v členu 88(2) ES in členu 6(1) Uredbe št. 659/1999.
- ⁴⁶ Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da obstajajo dvomi o združljivosti priglašene ukrepa s skupnim trgov, mora na podlagi člena 4(4) Uredbe št. 659/1999 sprejeti odločbo o začetku formalnega postopka preiskave, ki je urejen v členu 88(2) ES in v členu 6(1) navedene uredbe. Ta zadnji člen določa, da taka odločba od zadevne države članice in drugih zainteresiranih strank zahteva, da pošljejo pripombe v predpisanem roku, ki navadno ni daljši od enega meseca.
- ⁴⁷ Sporna odločba v obravnavani zadevi je odločba o nenasprotovanju, izdana na podlagi člena 4(3) Uredbe št. 659/1999, zakonitost katere je odvisna od tega, ali so obstajali dvomi o združljivosti pomoči s skupnim trgov. Ker bi se ob obstoju takih dvomov moral začeti formalni postopek preiskave, v katerem bi lahko sodelovale zainteresirane stranke iz člena 1(h) Uredbe št. 659/1999, je treba šteti, da vsako zainteresirano stranko v smislu te določbe taka odločba neposredno in posamično zadeva. Osebe, ki so upravičene do procesnih jamstev iz člena 88(2) ES in člena 6(1) Uredbe št. 659/1999, lahko namreč spoštovanje teh jamstev uveljavljajo le, če imajo možnost odločbo o nenasprotovanju izpodbijati pred sodiščem Unije (glej v tem smislu sodbe z dne 13. decembra 2005 v zadevi Komisija proti Aktionsgemeinschaft Recht und

Eigentum, C-78/03 P, ZOdl., str. I-10737, točka 35 in navedena sodna praksa; z dne 22. decembra 2008 v zadevi British Aggregates proti Komisiji, C-487/06 P, ZOdl., str. I-10515, točka 28, in z dne 9. julija 2009 v zadevi 3F proti Komisiji, C-319/07 P, ZOdl., str. I-5963, točka 31 in navedena sodna praksa).

- 48 Zato poseben status zainteresirane stranke v smislu člena 1(h) Uredbe št. 659/1999, povezan s specifičnim tožbenim predmetom, zadostuje, da se v skladu s členom 230, četrti odstavek, ES tožeča stranka, ki izpodbija odločbo o nenasprotovanju, individualizira.
- 49 V obravnavani zadevi je, prvič, iz izpodbijane sodbe, zlasti iz točke 16, razvidno, da družbi Kronoply in Kronotex s tožbo poskušata doseči razglasitev ničnosti odločbe o nenasprotovanju, izdane na podlagi člena 4(3) Uredbe št. 659/1999. Drugič, Splošno sodišče je v točki 77 izpodbijane sodbe v bistvu ugotovilo, da je družbi Kronoply in Kronotex treba šteti za zainteresirani stranki v smislu člena 1(h) Uredbe št. 659/1999.
- 50 Na drugem mestu, Komisija in družba ZSG trdita, da je Splošno sodišče spremenilo predmet tožbe, saj ni preučilo le drugega tožbenega razloga, ki se je nanašal na kršitev procesnih jamstev zainteresiranih oseb, ampak tudi trditve, navedene v okviru prvega tožbenega razloga, s katerimi se je izpodbijala utemeljenost odločbe o nenasprotovanju.
- 51 Če mora tožeča stranka, ki izpodbija odločbo Komisije, da ne bo začela formalnega postopka preiskave, v skladu s členom 44(1)(c) Poslovnika Splošnega sodišča v tožbi navesti predmet postopka, je ta zahteva pravno ustrezno izpolnjena, če tožeča stranka navede odločbo, za katero predlaga razglasitev ničnosti.

- 52 Ni pomembno, ali je v tožbi navedeno, da se z njo predlaga razglasitev ničnosti odločbe o nenasprotovanju – kar je izraz iz člena 4(3) Uredbe št. 659/1999 – ali odločbe, da ne bo začela formalnega postopka preiskave, saj Komisija o teh dveh vidikih odloči z eno samo odločbo.
- 53 V obravnavani zadevi je treba spomniti, da sta družbi Kronoply in Kronotex na prvi stopnji predlagali razglasitev ničnosti odločbe Komisije, „da ne bo podala ugovorov v zvezi z državno pomočjo, ki so jo nemški organi dodelili“ družbi ZSG, in da sta v utemeljitev tožbe navedli tri tožbene razloge.
- 54 Splošno sodišče je glede tega v točki 80 izpodbijane sodbe ugotovilo, da družbi Kronoply in Kronotex zgolj z drugim tožbenim razlogom izrecno trdita, da bi Komisija morala začeti formalni postopek preiskave.
- 55 Kar zadeva prvi in tretji tožbeni razlog, je Splošno sodišče torej v točki 81 izpodbijane sodbe pravilno navedlo, da v skladu z ustaljeno sodno prakso ni njegova naloga razlagati tožbo tožeče stranke, s katero se izpodbija izključna utemeljenost odločbe o presoji pomoči kot take, kot da je v resnici namenjena varstvu procesnih pravic tožeče stranke iz člena 88(2) ES, če tožeča stranka ni izrecno uveljavljala tožbenega razloga v ta namen. V takem primeru bi razlaga tožbenega razloga povzročila prekvalifikacijo predmeta tožbe (glej v tem smislu sodbo z dne 29. novembra 2007 v zadevi Stadtwerke Schwäbisch Hall in drugi proti Komisiji, C-176/06 P, ZOdl., str. I-170, točka 25).
- 56 Vendar pa je v točki 82 izpodbijane sodbe Splošno sodišče presodilo, da mu taka omejitev pristojnosti za razlago tožbenih razlogov ne preprečuje, da ne bi preučilo vsebinskih trditev, ki jih je predložila tožeča stranka, zato da bi preverilo, ali ne vsebujejo tudi elementov v utemeljitev tožbenega razloga, ki ga je prav tako oblikovala

tožeča stranka, s katerim se izrecno zatrjuje obstoj resnih težav, ki bi upravičile začetek postopka iz člena 88(2) ES.

57 Splošno sodišče je zato v točki 83 izpodbijane sodbe odločilo, da lahko preuči prvi in tretji tožbeni razlog, da bi presodilo, ali je mogoče trditve, navedene v okviru teh razlogov, povezati s tožbenim razlogom, ki se nanaša na kršitev procesnih jamstev. V zvezi s tem je v točki 86 te sodbe razsodilo, da je trditve, navedene v utemeljitev prvega tožbenega razloga v delu, v katerem izpodbijajo odločbo Komisije, da ne bo začela formalnega postopka preiskave, treba preučiti sočasno s trditvami, navedenimi v utemeljitev drugega tožbenega razloga.

58 Splošno sodišče pri tem ni napačno uporabilo prava.

59 Kadar tožeča stranka predlaga razglasitev ničnosti odločbe o nenasprotovanju, izpodbija predvsem to, da je Komisija odločbo glede zadevne pomoči sprejela, ne da bi začela formalni postopek preiskave, s čimer naj bi kršila njene procesne pravice. Da bi bilo ugodeno njenemu predlogu za razglasitev ničnosti, lahko tožeča stranka navede kateri koli tožbeni razlog, ki kaže na to, da bi presoja informacij in elementov, s katerimi je Komisija razpolagala med predhodno fazo preučitve priglasenega ukrepa, morala povzročiti dvome o združljivosti tega ukrepa s skupnim trgov. Vendar pa uporaba teh trditev ne more povzročiti niti spremembe predmeta tožbe niti spremembe predpostavk dopustnosti (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo 3F proti Komisiji, točka 35). Nasprotno, ravno obstoj dvomov o tej združljivosti je dokaz, ki ga je treba predložiti, da bi se pokazalo, da bi Komisija morala začeti formalni postopek preiskave iz člena 88(2) ES in člena 6(1) Uredbe št. 659/1999.

60 Zato je prvi in drugi pritožbeni razlog treba v celoti zavriniti.

Tretji pritožbeni razlog

Trditve strank

- ⁶¹ Komisija meni, da je Splošno sodišče z ugotovitvijo, da je treba podjetjem, ki na trgu proizvodov, ki jih izdelujejo, ne konkurirajo s prejemnikom pomoči, priznati status zainteresiranih oseb v smislu člena 88(2) ES, napačno uporabilo pravo. S tem naj bi Splošno sodišče dovolilo uporabo vrste popularne tožbe zoper odločbe Komisije na področju državnih pomoči. Zato naj bi Splošno sodišče v obravnavani zadevi napačno ugotovilo, da imata družbi Kronoply in Kronotex pravni interes doseči razglasitev ničnosti sporne odločbe.
- ⁶² Družba ZSG v zvezi s tem tudi trdi, da je posledica razlogovanja Splošnega sodišča, da se čezmerno razširi krog podjetij, ki lahko izpodbijajo odločbo na področju državne pomoči. Kajti družba ZSG, čeprav za svojo dejavnost uporablja predvsem celulozo, v proizvodnem postopku uporablja tudi druge snovi in vire energije. Zato naj bi bila posledica izpodbijane sodbe priznanje statusa zainteresirane osebe neomejenemu številu potencialnih tožečih strank.

Presoja Sodišča

- ⁶³ V skladu s členom 1(h) Uredbe št. 659/1999 pomeni zainteresirana stranka zlasti katero koli osebo, podjetje ali združenje podjetij, na katerih interese bi lahko dodelitev pomoči vplivala, torej predvsem podjetja, konkurenčna upravičencu do te pomoči. Z drugimi besedami, gre za nedoločeno število naslovnikov (glej v tem smislu sodbo

z dne 14. novembra 1984 v zadevi Intermills proti Komisiji, 323/82, Recueil, str. 3809, točka 16).

- ⁶⁴ Ta določba torej ne izključuje, da bi se lahko podjetje, ki ni neposreden konkurent upravičenca do pomoči, v proizvodnem postopku pa potrebuje isto surovino, štel za zainteresirano stranko, če uveljavi, da bi dodelitev pomoči lahko vplivala na njegove interese.
- ⁶⁵ Za to mora to podjetje pravno zadostno dokazati, da ima lahko pomoč konkreten vpliv na njegov položaj (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo 3F proti Komisiji, točka 33).
- ⁶⁶ V obravnavani zadevi, je Splošno sodišče v točki 71 izpodbijane sodbe, potem ko je spomnilo, da mora fizična ali pravna oseba, da bi ji bil priznan status zainteresirane osebe, izkazati legitimen interes, da bodo zadevni ukrepi pomoči izvedeni ali da ne bodo izvedeni oziroma da bodo ohranjeni, če so že bili odobreni, poudarilo, da je pri podjetju ta legitimni interes lahko zlasti zaščita konkurenčnega položaja na trgu, če bi ukrepi pomoči nanj vplivali.
- ⁶⁷ Splošno sodišče je v točkah 74 in 75 izpodbijane sodbe ugotovilo, da družbi Kronoply in Kronotex nista konkurentki na istih proizvodnih trgih, vendar v svojih proizvodnih postopkih uporabljata enake surovine, in sicer industrijski les, iz česar je sklepalo, da si težeči stranki in družba ZSG konkurirajo kot kupci lesa.

- 68 Splošno sodišče je nato v točki 76 navedene sodbe ugotovilo, da sta tožeči stranki dokazali, da je prišlo vsaj do začasnega povišanja cene lesa, in je odločilo, da čeprav nista dokazali, da je to povišanje posledica zagona tovarne družbe ZSG, tega, da so jima nastale negativne posledice, verjetno zaradi ustanovitve družbe ZSG, ni mogoče izključiti.
- 69 Splošno sodišče je na tej podlagi v točki 77 navedene sodbe ugotovilo, da sta družbi Kronoply in Kronotex „pravno zadostno dokazali konkurenčno povezavo in potencialen vpliv dodelitve zadevne pomoči na njun položaj na trgu“.
- 70 Zato Splošnemu sodišču ni mogoče očitati, da je napačno uporabilo pravo z ugotovitvijo v bistvu, da podjetja, ki z upravičencem do pomoči ne konkurirajo na trgu proizvodov, ki jih izdelujejo, lahko spadajo v pojem „zainteresirane stranke“ v smislu člena 1(h) Uredbe št. 659/1999.
- 71 Iz zgornjih navedb je razvidno, da je Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da imata družbi Kronoply in Kronotex status zainteresiranih strank v smislu te določbe.
- 72 Zato je treba tretji pritožbeni razlog zavrniti.
- 73 Iz zgornjih navedb je razvidno, da je treba pritožbo v celoti zavrniti.

Stroški

- ⁷⁴ V skladu s členom 69(2) Poslovnika Sodišča, ki se na podlagi člena 118 tega poslovnika uporablja za pritožbeni postopek, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Člen 69(3) Poslovnika Sodišča določa, da lahko Sodišče odloči, da se stroški delijo ali da vsaka stranka nosi svoje stroške, če vsaka stranka uspe samo deloma ali v izjemnih okoliščinah.
- ⁷⁵ V obravnavani zadevi Komisija ob intervenciji družbe ZSG s svojimi predlogi ni uspešna. Ker tožeči stranki na prvi stopnji v pritožbenem postopku nista sodelovali in zato nista priglasili stroškov, je treba ugotoviti, da Komisija in družba ZSG nosita svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Evropska komisija in Zellstoff Stendal GmbH nosita vsaka svoje stroške.

Podpisi